

Yusuf Atılgan

'Bir gün sana dünyada
katlanılacak tek şeyin
sevgi olduğunu
öğreteceğim.'

RÖPORTAJ
Fuat Sevimay

ÖYKÜ
Nazlı Akçura
Tekin Türegün
Dilek İşcen AKIŞIK

DENEME
Nüket Ceylan
Emine Dal
Mahmut Yıldırım
Mahmut Uçan

ŞİİR
Özlem Eylül Öz
Hatice Hamarat
Burak Öz

Kitap İnceleme
Ebru Akkan

RÖPORTAJ
Fuat Sevimay

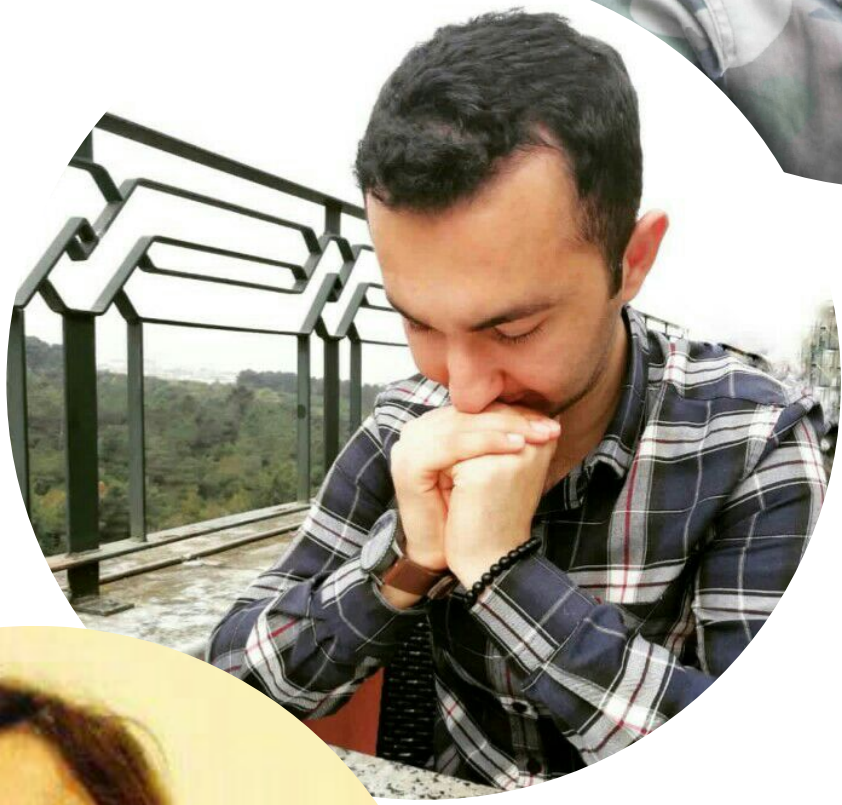
ÖYKÜ
Dilek Akışık
Tekin Türegen
Nazlı Akçura

ŞİİR
Burak Öz
Özlem Eylül Öz

DENEME
Mahmut Yıldırım
Nüket Ceylan
Mahmut Uçan
Emine Dal

KİTAP İNCELEME
İtalo Calvino
|Palomar

FİLM İNCELEME
Leon

Yusuf Atılgan

Yusuf Atılgan

25.08.1921'de Manisa'nın Göktaşlı mahallesinde dünyaya gelir. Yazarın kendi ifadesine göre bu tarih, ay itibariyle gerçeği yansıtmaz. Gerçek doğumu 27 Haziran'dır ki bu da yazarımızın resmi tarih kayıtlarının aksine iki ay daha uzun yaşadığını gösterir. 1922 yılında Manisa Yunan işgali altındadır. Atılgan ailesi işgalden hemen sonra Manisa'nın 20 km uzağındaki Hacırâhmanlı köyüne – yazarın hayatına ve romanlarına mekan olan ve yaratıcı gücünü kuşatan topraklara-yerleşirler.

Nüfus cüzdanındaki adı Yusuf Ziya Atılgan'dır. Babası Hamdi, annesi Avniye'dir. Tarihsel soyağacını geriye götürdüğümüzde 1847 savaşında Yunanistan'dan göç etmiş bir aileye mensup olan Yusuf Atılgan'ın Turgut adında bir de küçük kardeşi vardır. Aynı zamanda Turgut Atılgan, daha sonra ağabeyinin hikayelerini yarışmaya bizzat gönderen kişi olarak karşımıza çıkar. Babası Hamdi Bey, Manisa İdadisi mezunudur ve Düyun-u Umumiye idaresindeki kolculuk görevinden ayrılıp bakkallığa başlayarak ailesinin geçimini bu yolla sağlamaya başlar.

Hacırâhmanlı Köyü Atılgan'ın eğitim hayatına ilk adım attığı yerdir aynı zamanda. İlk üç yılı burada okuyup son iki sınıfla ortaokulu Manisa'da okumuş ve liseyi Balıkesir paralı yatılı okulunda bitirmiştir. Atılgan, liseyi 1939 yılında edebiyat bölümünden mezun olarak bitirir. Ailesi Tıbbiye'de okumasını istemesine rağmen o, öğretmen olabilmek arzusuyla Edebiyat Fakültesi'ni seçer. Babası, ilk sene para gönderir ancak daha sonraki seneler para göndermeyeceğini belirterek oğluna başının çaresine bakmasını öğütler. Bunun üzerine Atılgan, askeriye'ye başvurur ve başvurusu kabul edilir. Artık fakülteye askeri kıyafetle gelip gitmektedir. Atılgan'ın fakülte'deki hocaları, onu oldukça etkilemiştir. Dil bilgisini Reşit Rahmedi Arat, Halide Edip Adıvar, Ahmet Hamdi Tanpınar, Ahmet Caferoğlu, Ali Nihat Tarlan, Fahir İz hocalarıdır. Özellikle Ahmet Hamdi Tanpınar'ın öğrencisi olmaktan büyük bir kıvanç duymaktadır. Akşehir'deki Maltepe Askeri Lisesi'ne öğretmen olarak atanır. Ancak bir yıl daha dolmadan bir yığın soruşturmayla maruz kalır. İleri Gençlik Birliği adındaki bir örgütle ilişkisi olan Atılgan, dönemin Sıkıyönetim Mahkemesi'ne çıkarılır.

Yusuf Atılgan

Mahkeme sonunda ordudan ihracına karar verilir. Altı aylık cezasını, on aydan daha fazlasıyla çeker ve öğretmenlik hakkı da elinden alınır. Bu olay onu fazlasıyla üzmüştür. Hapishaneden çıkar çıkmaz köyüne geri döner ve geçimini çiftçilikle sağlar. 1949'da annesinin isteğiyle Sabahat Hanım'la evlenir. Sabahat Hanım, yoksul bir köylü kızıdır. Bu evlilik fazla uzun sürmez ve boşanmayla neticelenir. Y. Atılgan, boşandıktan sonra kendini edebiyata daha çok verir. Tercüman Gazetesi'nin açtığı öykü yarışmasına kardeşi Turgut'un ısrarları üzerine iki öyküsünün gönderilmesine izin verir. Turgut Atılgan, "Kümesin Ötesi" adlı öyküsünü Ziya Atılgan; "Evdeki" adlı öyküsünü de Nevzat Çorum imzasıyla yarışmaya gönderir. "Evdeki" öyküsü yarışmada birinciliği, "Kümesin Ötesi" öyküsü ise yedinciliği kazanmıştır. (Yarışmaya gönderilen 800'e yakın öykü arasından.) Buna rağmen ödülünü almaz. Onun için hikâyelerinin dereceye girmesi yeterlidir çünkü. 1958 yılında Yunus Nadi Roman Ödülü'ne katılmanın son günü ve saati "Aylak Adam" romanıyla başvurur. Jürideki isimler şunlardır: Halide Edip Adıvar, Sabahaddin Eyüpoğlu, Azra Erhat, Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Orhan Kemal, Behçet Necatigil, Vala Nureddin, Haldun Taner ve Cevad Fehmi Başkut. Birinciliği Fakir Baykurt'un "Yılanların Öcü" adlı romanına kaptıran Atılgan, "Aylak Adam"la ikinciliğe layık görülür. 1959'da Varlık Yayınları tarafından kitaplaştırılır. "Aylak Adam" romanı, Atılgan'ın hayatını bundan sonra devam ettireceği kadınla tanışmasına da vesile olmuştur. Ankara Devlet Konservatuvarı öğrencisi ve henüz 17 yaşındaki Serpil Gence, roman kahramanlarından "B"yi kendine oldukça yakın bulur. Atılgan'ın adresini bularak ona mektup yazar. Mektuplaşmaya ve sonrasında Manisa'da ve Ankara'da görüşmeye başlarlar. 1973'de Bilgi Yayınları arasında çıkan ikinci romanı "Anayurt Oteli"nin yayımlanmasından sonra Serpil Atılgan ile on dört sene süren görüşmeleri, evlilikle neticelenir.

"Zebercet" karakteriyle bir nevi kendisini yansıtmış olan Yusuf Atılgan, büyük bir tutkuyla bağlandığı Serpil Gence'ye yalnızca ikisinin çözebileceği türden şifrelerle dolu bu romanı ithaf etmiştir. Serpil Gence, bu sırada Arena Tiyatrosu'nda oyunlarda oynamaktadır ve bu yüzden İstanbul'a taşınmıştır. Romanı bir kitapçıdan alır. Ancak romanı bitirmeden doğruca Manisa'nın yolunu tutar. Yusuf Atılgan, Serpil Gence ile 1976'da evlendikten sonra artık İstanbul'a yerleşir. 1979 yılında oğlu Mehmet dünyaya gelir. Oğluna fazlasıyla düşkündür ve oğluna daha iyi bir gelecek sunabilmek adına 1980'de Milliyet (sonra Karacan) Yayınları'nda danışmanlık ve çevirmenlik; sonrasında ise Can Yayınları'nda redaktörlük yapar. "Anayurt Oteli" Ömer Kavur tarafından aynı adla sinemaya aktarılır. Türk Sineması'nda önemli ve ayrı bir yeri olan bu film, Antalya Altın Portakal, Uluslararası Sinema Eleştirmenleri Federasyonu, Venedik, Valencia ve Nantes, Üç Kıta Film Şenliği ödülleri alır. Atılgan; önce "İşkence" adını koyduğu "Canistan" adlı romanını tamamlayamamıştır.

Yusuf Atılgan

Ancak tamamlanmamış bu roman, 2000 yılında Yapı Kredi Yayınları tarafından yayımlanır. 1989 senesi Atılgan'ın hastalıklarla boğuştuğu ve öldüğü senedir. Böbrek taşı düşürür, fıtık ameliyatı olur, beynindeki kan pıhtısını aldirmek için bir operasyon geçirmek zorunda kalır. 9 Ekim'de de bir kalp krizi sonucu hayata gözlerini yumar. Bugün mezarı Üsküdar Bülbül Deresi'ndedir. İlk romanı "Aylak Adam"la modern Türk edebiyatı içinde çok önemli bir yere sahip olan Y.Atılgan, özellikle yabancılaşma ve bunun zorunlu sonucu yalnızlık temasını başarıyla işleyen bir yazar olarak tanındı."Anayurt Otelinde iletişimsizlik, yaşamın anlamsızlığı, olayların rasyonel bir biçimde açıklanamayacağı, davranışların nedeninin bilinemeyeceği tezi işlenmiştir. Y.Atılgan ilk romanı aylak Adam'da klasik anlatı yöntemlerinden yararlanırken Anayurt Otelini daha değişik bir yöntemle "saçma kavramının göstergesi olarak " kurmaya çalışmıştır. Yusuf Atılgan'ın tek öykü kitabı "Varlık" ve "a" dergilerinde yayımladığı, gene çağdaş bireyin yalnızlık ve açmazları çerçevesinde örülmüş ağırlıklı olarak iç gözlem ve deneyime yaslanan öyküler toplamı olan "Bodur Minareden Öte" adlı kitaptır. "Ekmek Elden Süt Memeden" adlı bir de çocuk kitabı bulunmaktadır. Çağdaş bireyi aşk ve yalnızlık temaları çerçevesinde ve dildeki yalınlığının çarpıcılığıyla ileten Yusuf Atılgan, ele aldığı konular kadar o konulara yaklaşım biçimi ve işleyişiyle de farklılaşmış ve Türk romanında modern anlatının öncüleri arasında yer almıştır.

Yusuf Atılgan | Yaşanmaz

“Kalk, kalk” diyordu biri, duyuyordum. Sol yanağım yanıyordu. Adamın vurduğu yanağımdı bu. Kolumdan tuttu kaldırdı. Gücün doğruldum. Beş altı kişi durmuş, bana bakıyorlardı. Bir de çocuk vardı. Tümünü gördüm bir bakışta. Gözleri şakıyordu. Geçen gün sucuk aldığı bakkalın gözleri geldi aklıma. Dayanamayacaktım; kahderici bir sıkıntı vardı içimde. Birden hatırladım. Eve varınca kendimi öldürecektim. Rahatladım. Dikilenlerden biri:

- Sulanır mısın herifin karısına!.. dedi.
- Yalan! dedim, kaygısızca.
- Susun be! dedi. Ne var gülecek? Dağılsanıza siz.

Üstümdeki tozları silkiyordu eliyle. Tanımadığımı biriydi. Önce çocuk yürüdü; sonra ötekiler. İkimiz kaldık yalnız. Üstümdeki tozları silkiyordu boyuna. Yüzüm yanıyordu.

- Ben Ali'yim, dedi. “Ali'ymiş.”
- Bir Ali vardı Manisa'da...
- Buralıyım ben, dedi.

Şimdi sokaktan geçenler bana bakmıyorlardı. Yediğim yumruğu görmemişlerdi.

- Eyvallah, dedim.

Gidecektim. Kolumdan tuttu.

- Olmaz. Kan var yüzünde. Şuracıkta odam, gel de silelim, dedi.

Yürüdük. Tahta basamaklardan çıktık. İkinci kattaydı odası. Yalnız yaşadığı belliydi. Duvarda bir genç kadın resmi vardı. Sarı saçlıdır diye düşündüm. Yüzümü ispirto ile silerken sordu:

- Niye vurdu sana?

Anlattım. İşten dönüyordum. (Orada olanları anlatmadım. Her günkü gibiydi. Bir özelliği yoktu bugünkülerin. Ama ben bugün vermiştim kararımı. Eve gidince kendimi öldürecektim. Bunları söylemedim.) Karşıdan geliyordu kadın; eski bir tanıdık gibiydi. Oysa hiçbir kadınla tanışmışlığım yoktur benim. Yol ortasında durakladım. Yanındaki adamı görmemiştim. Sol yanıma vurdu. İşte bu.

- Hergele, dedi. Karı oldu mu yanlarında aslan kesilirler. Dişine göre bulmuş seni. Kısa boyluyum ben. Bücürüm. “Bacaksız” derdi babam, kızardım. Ama ona kızmadım. Kalktım.

- Aldırma, dedi.

Aldırdığımı yoktu. Çıktım. Manavların önünde domatesler, dolmalık biberler yığılıydı; sonra kocaman ak benekli, donuk yeşil karpuzlar. Bunlar ötekiler içindi ben başkaydım. “Sen başkasın” derdi öğretmen; başı benim söylemeyeceğimi bildiği bir sözü kaçırmaktan korkuyormuş gibi öne eğik, sağ eli kulağında, gözleri kısılmış, yüzünde belli belirsiz pis bir gülüş “Değil mi filozof?” Ötekiler gülerlerdi; çın çın öterdi sınıf.

Yusuf Atılgan | Yaşanmaz

Yine utanıyordum. Kira isteyen bu yıpranmış kadın elinin arsızlığına –yüzüne bakmazdım– yıllardır alışmam gerekirdi, ama olmuyordu. Her ayın birinci günü madam 'salon' dediği bu kara tahtalı, loş, isli, pişmiş soğan kokulu yerde, kapıya yakın bir koltuğa oturmuş, kiracılarından para toplardı. Üç onluk bıraktım eline. “Al bakalım; hakkınmış gibi ye!” demişti mutemet, aylığımlı verirken. Tam o zaman mı istemiştin ölmeyi yoksa? Ağustos böceğinin sözü kafamın diline o zaman mı takılmıştı. “Bütün dünya bana bir yaşama borçlu.” Ötekiler bana tuzlu kahve içirdikleri zaman bir mutemet kalırdı gülmeyen. Gözlüğüğünün üstünden bakardı.

Odam alacakaranlıktı. Işığımı yaktım. Perdeler inik, bir de kapı sürgülü oldu mu kendi ülkemdeyim burda. Yeğindim, sivrisinek gibi. Tavana baktım. Büyük eksiklikti bu; ustalık üstüste kocaman yapılar dikmekte değil, odaların tavanına sağlam halkalar çıkmaktaydı. Birden çocukluğumun asılmışını gördüm. Dili, gözleri dışarıda, sümüklü korkak. “Bütün dünya bana bir yaşama borçlu.” En iyisi ağı içmekti ama aramak için yeniden ötekilerin arasına çıkmak gerekti. “Ulan sağ ayağın altı parmaklıymış senin be” “yalan” derdim. Ayakkabımın başına uzanırdım. Katıla katıla gülerlerdi. Şaşırır kalırdım. Mutemet gözlüğüğünün üstünden bakardı. “Sen başkasın” derdi öğretmen. Sınıf çın çın öterdi. “Hey bücür, temize çek şunu.” Bücür bendim. “Bu suratla mı be? Vazgeç, korkar kadınlar.” Çağımızın öncüsüydim ben; ama beni yerden kaldıran adam üstümü başımı silmişti. “Yirmi liraya bu gömlek ha! Kazıklamışlar seni. Benimkine bak, onüç liraya.” Sonra o bakkal, yarım kilo sucuğa beş lira alanı: “Bütün dünya bana bir yaşama borçlu.” İstemiyordum alacağımı. Bilek damarımı kesecektim. Ötekiler kapımı kırınca ne yapacaklardı acaba? Madam kızardı belki. Önce karşı duvara kara boyayla kocaman bir YAŞANMAZ yazacaktım.

Doğrulurken kalçama bir sancı saplandı. Bugün üstüne düştüğüm kalçamdı bu. Birden beni yerden kaldıran adam geldi aklıma. “Ben Ali'yim” demişti. Kolumu tutmuş, üstümü başımı silkiyordu. Ötekilerden biri değildi. Yüzümü silerkenki bakışı vardı. İçimde bir eziklik, kudurgan bir sevgi büyüdü birden. Kafamda her şey yerli yerine oturdu. Köşedeki sepetten havanelini alıp iç cebime koydum. Ağırdu. Sokağa çıktım.

Odasında yoktu; kilitliydi kapısı. Üst kata çıkan merdivenin kuytusuna oturup bekledim. Çok beklemedim. Bir ara sokağa yağmur yağdı. Sonunda geldi. Kalkarken gördü beni.

- Sen miydin? İyi ettin de geldin. Gel içeri girelim, dedi.

Odanın aydınlığında yürürken sendelediğini gördüm. Gözleri ışıldıyordu, sevinçli.

- Biliyor musun, seviyor beni.

- Kim, bu mu?

Duvardaki resmi gösterdim.

- O.

- Saçları sarı mı?

- Evet

Yusuf Atılgan | Yaşanmaz

Anlattı. Önce bir gazinoya gitmişlerdi. Ben artık dinlemiyordum. Sol kolum havanelini bastırıyordu. Sarhoş olduğu belliydi. Duvardaki kadın onu sevmezdi. Yazılı ödevini yaptırınca değin adamın gözüne gözüne bakan, sonra ötekilerle birlik gülen, benim tanıdığım sarı saçlıdan bambaşka biri miydi bu? Değildi. Sevmiyordu onu, aldatıyordu. Aldandığını anladığı zaman nasıl üzüleceğini biliyordum. “Konuş bakalım, konuş” diyordum içimden, “Sen hiç olmazsa mutlu gideceksin.” Her şey benim kafamda oturgun düzene uygun geçecekti. Değişmezdi bu. Üstümü silkmişti. Pisliğin içinde işi yoktu onun.

- Neyin var senin, hasta mısın? dedi birden.

- Yoo, çok iyiyim, dedim.

Gerçekten de öyleydim.

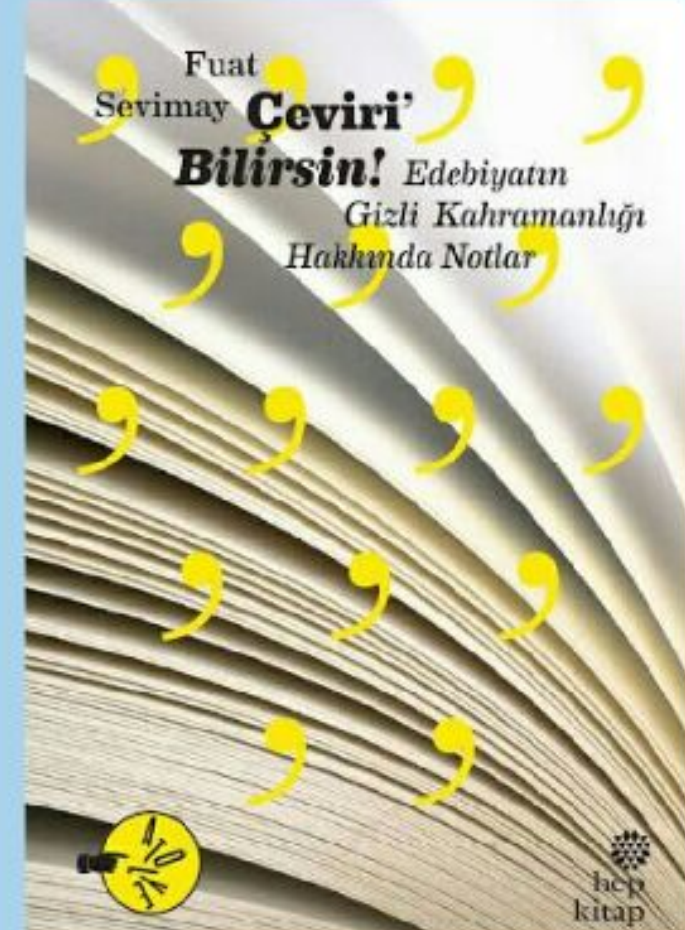
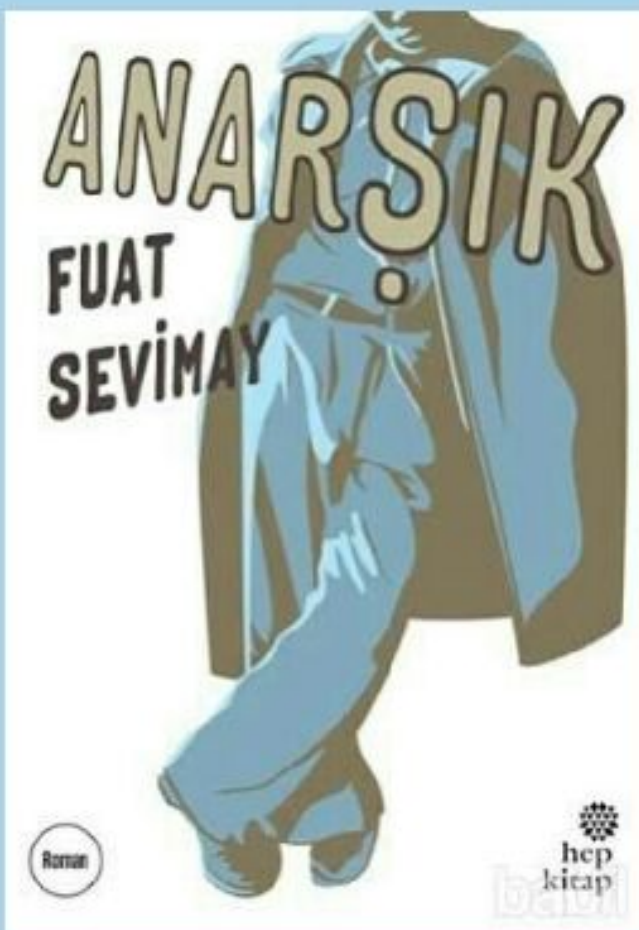
- Şarap var dolapta; birer bardak içeriz ha?

Dolaba doğru yürüdü. Ben de yürüdüm. Önce dönecek sandım; oysa sendeliyormuş. Havanelini sağ elime aldım; bütün gücümle vurdum başına. Yüzükoyun düştü. Odayı korkunç bir gürültü kapladı. Nice sonra döşemeye kan aktı. Öylesine yeğindim ki hop desem uçacaktım; sivrisinek gibi. Şimdi kendimi öldürebilirdim.

Fuat Sevimay

Röportaj

Fuat Sevimay

Fuat Sevimay ile 2015 yılında Ahmet Hamdi Tanpınar Roman Yarışması'nda ödüle değer görülen Kapalıçarşı adlı romanı (Hep Kitap) hakkında konuştuk. Fransız Kültür Merkezi'nde bir araya geldiğimiz, mütevazı aynı zamanda nüktedan kişiliğiyle bizleri etkileyen yazarımızla yaptığımız söyleşinin detaylarını sizlerle paylaşıyoruz. Keyifli okumalar dileriz.

İlk olarak kendinizden biraz bahseder misiniz?

En zor soruyla başladık. Özetle iki çocuğum ve kitaplarım var diyebiliriz. Onun dışında Kadıköy Anadolu Lisesi mezunuyum. Marmara İşletme Fakültesini bitirdim. Yıllarca plazalarda, çeşitli şirketlerde yöneticilik yaparken yazarlıkla ve edebiyatla okur olmak dışında doğudan bir ilişkim yoktu. Tamamen tesadüf denebilecek şekilde edebiyatla buluştum. Bir öykü yazdım, o ödül alınca da yönümü biraz daha yazıya çevirdim.

Aynı zamanda çevirileri de yapıyorsunuz. Nasıl başladı?

Yazmaya başlayınca, öyküler ve romanlar yayımlanmaya başladıkça profesyonel hayat ve yazarlık bir arada yürüdü Tam zamanlı edebiyatçı olma düşünceleri içerisindeyken acaba dili de kullanabilir miyim sorusu zihnimi kurcalamaya başladı. Çeviri benim için böylece doğdu.

İlk önceleri kendimi denemek amaçlı, iddiasızca, başladığım ilk çeviri işi çok güzel bir yazara denk geldi. Ardından James Joyce çevirileri gelince tam zamanlı yazmaya başladım.

Çevirinin kendi yazdığınız metinlere olumlu bir etkisi oldu mu?

Tam aksini düşünüyorum. Ülkemizde aynı anda hem çeviri yapan hem de yazı yazan insan sayısı oldukça az. Bu konuda da kendimi şanslı hissediyorum. Bendeki bakiyesi kelimelerle yazarlıktan dolayı fazlaca hemhal olduğum için kelimeler hakkında kafa yorarız. Kelimenin doğru yerde kullanımı, vurgusu...Bu okurlarda da aynıdır aslında. Kısaca okurluktan gelen birikimim çeviriyi çok daha olumlu yönde etkiledi.

Yazıya ilk öykü ile başladınız?

İlk yazdığım şey öyküydü fakat ilk olarak Aynalı adlı romanım yayınlandı. Ona gelene kadar dört, beş öyküm yayınlanmıştı. Hatta ikincisi de bir çocuk kitabıydı. Sonrasında öykü geldi. Öykü benim için çok keyifli bir alan olmasına karşın diğerleriyle dengeli ilerliyor.

'Öykü yaz, biraz bekle, sonra romana geç' şeklindeki klasik rotayı izlemedim.

Fuat Sevimay

Peki öyle mi olması gerekiyor sizce?

Öyle olması gerektiğini düşünmüyorum. Bir insan edebiyat gönüllüsü olabilir ancak. Bir öykücü, denemeci veya romancı değildir. Tabii ki bir okur olarak birini diğerine tercih edip daha fazla sevebilirim. Öyküyü iyi bir antrenman alanı, daha sonra hacimli bir şey yazabilmek için çok kıymetli bir uğraş olarak görüyorum.

Önceki mesleğinizin rakamlarla ilgili olmasının yazdıklarınıza olumlu etkisi nedir? Pek çok iyi yazarın matematik bilgisine hakim oldukları yadsınamaz bir gerçek..

Her işte olması gerektiği gibi yazarlığın da zekâ ile alakası var. O nedenle özellikle edebiyatta kurguyu iyi yapan yazarlara bakıldığında matematikle ilgili olduklarını görüyoruz. Ancak benim için önemli olan bir insanın hangi meslekten olursa olsun öncelikli olarak neyi yapmakta iyi olduğunu araştırması ve onun üzerine gitmesi gerekiyor. Bence yazmaya yeltenen kişinin kim olduğunu, neye yeteneği olduğunu keşfetmesi ve bu becerisini yazmakta kullanması lazım.

Türkiye'den en sevdiğiniz yazarlar kimlerdir?

İhsan Oktay Anar, Latife Tekin, Orhan Pamuk. Benim için en önde gelen isimler onlar. Ahmet Hamdi Tanpınar'a çok saygı duyarım. Ayrıca bu isimleri dünya edebiyatının da çok büyük isimleri olarak görüyorum. Coğrafyadan dolayı dünyada ne kadar okuduklarından ziyade edebi seviye olarak bu insanlar gerçekten dünya edebiyatının yazarları.

Dışarıdan örnek vermek gerekirse de ben daha çok Güney Amerikalı yazarları tercih ederim. Márquez, Fuentes gibi. Bir de tabii benim olmazsa olmazım Joyce.

Kapalıçarşı kitabınızın hazırlanma süreci nasıldı?

İlk gençliğim diyebilirim. Çocukken orta birinci sınıfın ilkyazından itibaren lise sona kadar Kapalıçarşı'nın girişindeki bir mağazada çalıştım. Hem harçlık kazanayım hem de haytalık yapmayayım diye. O zamanlar bana çok büyülü bir mekân olarak gelirdi. Yıllar sonra buna ilaveten pek çok dili çat pat öğrenme (tam olarak öğrenme denemese de) imkânım da oldu. Bilinçaltımda yer eden anıların etkisiyle hayatımda yazdığım ilk öykü de Kapalıçarşı ile ilgiliydi. Kafamı sürekli meşgul eden şey bu öykünün aslında beş yüz yıllık bir hikâyeye olduğu ve benim bunu romana dönüştürmem gerektiği idi.

Bir süre sonra şunu fark ettim: Ülke olarak toplum olma fikrinden çok uzaklaştık. Sürekli bir mücadele, itişip kakışma halindeyiz. Oysa bizi toplum yapan mekânlardır. O yerleri anmamız gerekir ki tekrar toplum olma, bir olabilme bilincini yakalayabilelim. Mozaik oluşturma fikri dışında bir arada yaşama fikrine saygı duymamızın aynı mekânları paylaşmakla mümkün olacağını fark ettiğimde ise Kapalıçarşı'yı anlatmayı seçtim.

Fuat Sevimay

Bir yazar olarak geriye dönüp yazdıklarınıza bakınca şunu da şöyle yapsaydım dediğiniz bir şey oldu mu?

Genel kabul görmüş düşünce çeşitli nedenlerle yayınlanmış eserlerde değişiklik yapmamak olsa da ben tam tersini düşünürüm. Yanlış yaptığım bir şey varsa neden değiştirmeyeyim? Bu dil bilgisi hatası olabilir, mekânı hatalı kullanılmış olabilir, karakter abartılmış olabilir vb. Elbette bugünkü tecrübemi kullanırım ki zaten hata çok fazla ise o zaman bir yazarlık vasfını hak etmiyorsunuz demektir, o tamamen ayrı bir konu.

Yazı ritüelleriniz var mıdır?

Bu konuda tek şey söylemek istiyorum. Madencilerin ritüelleri var mıdır? Daha ulvi bir iş yapmıyoruz. Her koşulda yazıyor olabilmek gerek.

Son olarak yazmak isteyen okurlarınıza neler tavsiye edersiniz?

Daha çok okumalarını. Okuduklarını didik didik incelemelerini, hayatın hangi alanında yeteneklerini olduklarını keşfedip o yönlerini besleyerek yazdıklarına aktarmaya çalışmalarını tavsiye ederim.

Yazar Hakkında Kısa Bilgi

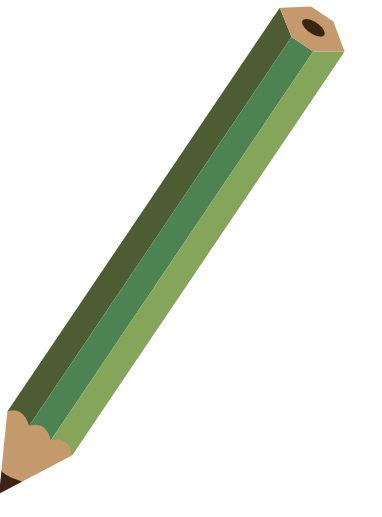
Fuat Sevimay, 1972 yılında doğdu. Kadıköy Anadolu Lisesi'ni, ardından Marmara Üniversitesi İngilizce İşletme Fakültesi'ni bitirdi.

İstanbul Mimarlar Odası, Maden Mühendisleri Odası, Ümit Kaftancıoğlu, Yenimahalle Belediyesi, Foça Belediyesi, Ölüdeniz Belediyesi tarafından ödüllendirilen ve dergilerde yayımlanan öyküleri, 2013 yılında Ara Nağme kitabında derlendi ve bu eser, 2014 Orhan Kemal Öykü Ödülü'ne değer görüldü.

Ankara Mimarlar Odası tarafından, Kent Öyküleri Yarışması'nda birincilikle ödüllendirilen Haydar Paşa'nın Evi adlı çocuk kitabı yine 2013'te yayınlandı.

2011'de yayımlanan Aynalı ve 2013'te yayımlanan Anarşık adında iki romanı, İngilizceden James Joyce, Henry James ve Oscar Wilde, İtalyancadan Luigi Pirandello ve Italo Svevo çevirileri var. Literature Ireland ve Trinity College'ın desteği ve kazandığı burs çerçevesinde Dublin'de, James Joyce'un Finnegans Wake eserinin çevirisi üzerine çalıştı ve bu eser 2016 yılında Finnegan Uyanması adıyla yayımlandı. Yazar, muhtelif mekânlarda Türk edebiyatı ve çeviri üzerine dersler veriyor. 2017 yılında Finnegan Uyanması çevirisiyle Talât Halman Çeviri Ödülü ve Dünya Kitap Yılın Çeviri Kitabı Ödülü'ne layık görüldü.

ÖYKÜ

ÖYKÜ
Nazlı Akçura
Dilek İşcen Akışık
Tekin Türeğen

ŞİİR

ŞİİR
Hatice Hamarat
Burak Öz
Özlem Eylül Öz

DENEME

DENEME
Mahmut Yıldırım
Nüket Ceylan
Mahmut Uçan
Emine Dal

KİTAP

KİTAP
Ebru Akkan

Nazlı Akçura | Ustamdan Gizli

Ustamdan gizli, dükkândan aşırđım fotoğraf makinesini ve uçayak sehpayı yolun başına kurduğumda nasıl da heyecanlıydım. Son on gündür olduğu gibi o gün de sokağın başından aşıya doğru yürüyeceğini biliyordum. Tıpkı, kalçalarının bir aşıya bir yukarı her deviniminde, kasabanın tüm erkeklerinin, takındıkları ciddi yüz ifadelerinin ardında yüreklerinin nasıl da hopladığını bildiğim gibi...Sen her ne kadar kimselerle göz göze gelmek istemesen de, o güzel yüzünde eriyip yok olan sert bakışlarını kaldırımlara mıhlasan da, dans eder gibi salınan eteklerindeki tezada bakıp iç geçirdiklerini bildiğim gibi...

Küçük çocuğunla kasabaya gelip yerleştğin ilk günden bu yana sokaklarda, kahvelerde, kaldırım köşelerinde aylıklık etmeye bayılan erkekler arasında güzelliğinden başka bir şey konuşulmaz olmuştu.

Foto Kali'deki ustam Agop gibi her daim mahcup ve karısının ağzının içine bakan erkeklerden tut da, etleri tirit gibi sallanan dedelere dek herkesin ağzında sana düzölen methiyeler vardı:

"Bu kasaba böyle kadın görmedi."

"Saçlarını ensesinde topladı mı, o mermer gibi boynu nasıl da açığa çıkıyor. Tablo sanki... Sadece bu manzaraya karşı bir 70lik içilir."

"Ahu gözlerinin önünden, o saçlarını bir çekişi, rüzgâra karşı savuruşu var ki dünyalara bedel..."

Bu gibi sözler, daha şairaneleri, daha kibarları ve çoğunlukla daha açık seçikleri sık sık kulaklarıma çalınır olmuştu.

Belki bilirsin; erkekliğe henüz yeni adım atan delikanlıların kulakları kadınlar üzerine, özellikle de güzelliklerine yönelik övgülere hassastır. Ben de bunca hayranlığa sebep olup, kasabayı kendine meftun eden Roza kimmiş, büyük bir merak içine düşmüştüm işte. Geldiğinin beşinci günü, fotoğraf teslim edeceğim bahanesiyle ustamdan önce fırlayıp sokağın başında yerimi alıp gizlenmiş, seni beklemiştim.

Herkes, kocan öldüğünden ve bir sahip çıkanının da olmamasının verdiği cesaretle, gözlerini üzerine yapıştırmaktan geri kalmaz iken, ben seni izlediğim köşeye daha da büzölmüştüm. Yüzüme aniden al bastığını, ter içinde kaldığımı ve sanki kalbimden kasıklarına dek vücudumun felç geçirir gibi bir an için hissiz kaldığını birileri baksa o sivilceli suratımdan anlayıverecek diye korkmuş, çok utanmıştım.

Sonraki günler boyunca senden başka bir şey düşünemez olmuştum. Senin gibi bir kadını elde etmeyi bir kenara bırak, konuşmamızın ya da sana dokunmanın bile mümkün olmayacağını biliyordum. Asla basit olmayan, sen saklamak istesen de bedeninden fıskıran öylesine muazzam bir albenin vardı ki, hayalini kurmaya bile cüret edemiyordum. Uyku uyumadığım bir gecenin sonunda, kararımı vermiştim. Ustamın beni kovması pahasına da olsa bir fotoğrafını çekecektim. Varlığını gece gündüz yanımda hissedebilmenin tek yoluydu bu.

Nazlı Akçura | Ustamdan Gizli

Bu kararımı izleyen iki gün, makineyi ve uçayağı alıp götürmek için kendimi cesaretlendirmekle geçti. Fotoğrafını çekeceğim fikri aklıma düştüğünde, elim ayağım karışıyor, titriyordum. Bir keresinde tam sehpayı kucaklamıştım ki, öğle yemeğinden erken dönen ustamın kapıyı açması ile çanın sesini duyuşum ve altımı ıslatışım aynı ana denk geldi. Korku ve heyecan, harekete geçmemi belki günlerce erteleyebilirdi ama cüretkâr bakışlı erkeklerden birkaçının, gece içip içip kapına dayandıkları haberini duyduğumda, elimi çabuk tutmam gerektiğini anlamıştım. Apar topar buralardan gitmeden korkuyordum.

O gün Agop Ustam öğle yemeğine eve gittiğinde dükkâna dönecek ve ardından sokağın başındaki yerini alacaktı. O, köşeyi döner dönmez eşyaları yüklendim, müşterileri geri döndürmek ve ustam geldiğinde dükkânı kapalı bulması, beni de kovması pahasına kapıyı kilitledim. Köşedeki yerimi aldım. Fazla beklememe gerek kalmadan fısıltılar uğultulara ve ardından kâti bir sessizliğe dönüştüğünde, kafaların aynı yöne çevrilmesinden, deklanşöre basmama saniyeler kaldığını anlamıştım. Yine olanca zarafetinle geliyordun işte. Omzuna attığın şalın, sade siyah elbisen ve onu tamamlayan topuksuz sandaletlerinle kendini her zamankinden daha fazla saklamaya çalışsan da bunun imkânsız olduğunu biliyor gibiydin. Bu yüzden adımlarını hızlandırmış, kimseyle göz göze gelmeden yolun sonunu etmeye çalışıyordun. Tam köşeyi döndüğün an, seni en net görebildiğim andı. Tek bir şansım vardı. Derin nefesler alarak ellerimdeki titremeye hâkim olmaya çalıştım. Örtünün altında bekledim, bekledim ve çat! Ustam dönmeden, güzelliğinin etkisinden o da sıyrılmadan geri dönmeliydim. Koşarak yolları arşınladım. Ondaki erken vardım. Hemen banyo odasına girdim. Fotoğrafını askıya astığım anda ustamın, müşterilere ve en çok da karısına karşı kullandığı o incecik kibar sesinin aksine bir çağlayan gibi gürleyerek bana doğru geldiğini işittim. Korku ve mahcubiyetle karışık odadan çıktım. Henüz netleşmeye başlayan görüntünü inceleyememiştım. Kulağımda bir anda acı tokadı patladı. Bugün bile ağır işitem de o andan yadigâr kaldı. “Neredeydin?” sorusuna hiç cevap vermiyordum. Ustam birkaç kez daha vurdu. Sonra durdu, soluklandı ve “Aferin ulan.” dedi. Neler olup bittiğini anlamamıştım. Yediğim tokadın sebebini biliyordum da aferin nereden çıkmıştı hiçbir fikrim yoktu. Ertesi sabah erkenden geldiğimde kapı kilitliydi. Dükkânı açtım, hemen fotoğrafların yanına gittim. Tüm güzelliğinle yakalamıştım seni. Ne kadar süreyle dalıp gittiğimi bilemiyorum ama sonra karedeki öteki insanlara da bakmak geldi aklıma. Arkada duvara yaslanmış, kısa boyu ve dev bir su damlası şeklindeki iri göbeği ve bozuk para büyüklüğünde tel çerçeveli yuvarlak gözlükleri ile tanımamam imkânsız olan ustam duruyordu. Gözlerini dikmiş, bana bakıyordu. Yüzünde ne olduğu belirsiz bir ifade... Bir ürperti vücudumu yokladı. Dükkânda heyecanla bir volta attım. Saat 11’e gelirken kapıdaki çanın sesini duydum. Beni görünce gülümsedi. “Erkek adam olacaksın. Cesaretini de, ağzına mukayyet olmanı da takdir ettim evlat. O fotoğrafı çok istediğini biliyorum ama onu yok etmemiz gerekecek. İçerisinde bulunduğum bir resmin elinin altında olmasına izin

Nazlı Akçura | Ustamdan Gizli

veremem. Görürse, Maryan bana neler eder tahmin bile edemezsin.” dedi. Affedilmenin sevincini ve seni çabuk kaybetmenin hayal kırıklığını aynı anda yaşıyordum. Karanlık odaya girdim, tek kare fotoğraftan gözümü ayırmadan, aklıma kazımaya çalışarak, en yavaş halimle, yarattığım 15 adımlık bir merasimle güzelliğini ustama teslim ettim. O da şöyle göz ucuyla bakmadan edemedi ama hemen ardından hızla ufacık parçalara ayırdı seni. Buruk bir sevince bulanmış hüznün üstüne yapışmıştı sanki. Başım önde, öylece dikiliyordum, senden geriye kalan, yerdeki minik kâğıt parçalarına bakarak. Tam o anda çan tekrar çaldı. Kapıya döndük. Karşımızda duruyordun.

“Bir vesikalık istiyorum lütfen. Acele...” dedin.

Ustamla birbirimize baktık, konuşmadık. Göz kırptı. Sonra dudakları arasından bana doğru gözlerinde muzip bir gülüş ile mırıldandı: “Ne şanslı veletsin bre...”

Hatice Hamarat Sonbahar Kadavrası

Isırıklı, az kullanılmış m elankoli kum panyasında
O, sevdiğin dokunmaların la buz laşan
Bir hı zla ka rşındaki yaratığın merkezine
Yabani hayvanların dişleri olup yerleşen
Evcilleşen bir aşk,
Her dalganın yaslanacak kumsalı vardır
Esendeki izmaritlerin bir anlamı
Öldürüldüğün günün bir anısı vardır
Başkalarının çizdiği başka yansımalara karışmış
bir anı;

Sonbahar kadavrası
Dudaklarındaki anlama çizik zeytinlerin hüznü gibi
düşen
Meteor kılıklı yüzündeki yanılđıları
Saçlarının hatırına gizleyen

Okşadım sesindeki rengi
Okşadım özgürlükleri reddedercesine
Ve ısladım yatağında
Issız devrim gecelerine ömürler bağlayarak

Bir gün yazarsan kaderindeki unutulmuş eksikleri
"ihtimal" saçlarındır
Umduğumca dokunamadığımdan
"ihtimal" ellerindir
Aysberg tanrılarıyla seviştin!
Tanrılar artık evindir

Dikenli tellerde birikmiř birkaç tabanča sapı
Dikenli tellerde birkaç beyin artığı
Sonbahar kadavrası,
Kanındaki oksidin tüküren bir dünyada yaşamak
En başta ölmeyi gerektirir
Ve beni öldüren Azrail değil
Kan kaybım muhakkak
Saçlarımdan düşen melek organları
Suni gübrelerdir toprağa atılacak
Artık "i" ile başlayan alfabeler
"ihtimalle" anılacak

Sonbaharda deşilmiş kadavrular hatırına
Gökte bir yer
Yerde binlerce gök!
Yalnız kumdur suskunluğumu bozan
Kumlarda, binlerce bulut olacak
şimdi kalbim
Sonbaharda evcilleştirilmiş vahşi bir at
Sonbaharda çizilmiş iri zeytin
ve beklemek gerekecek artık
Delirip yeniden dirilmek için...

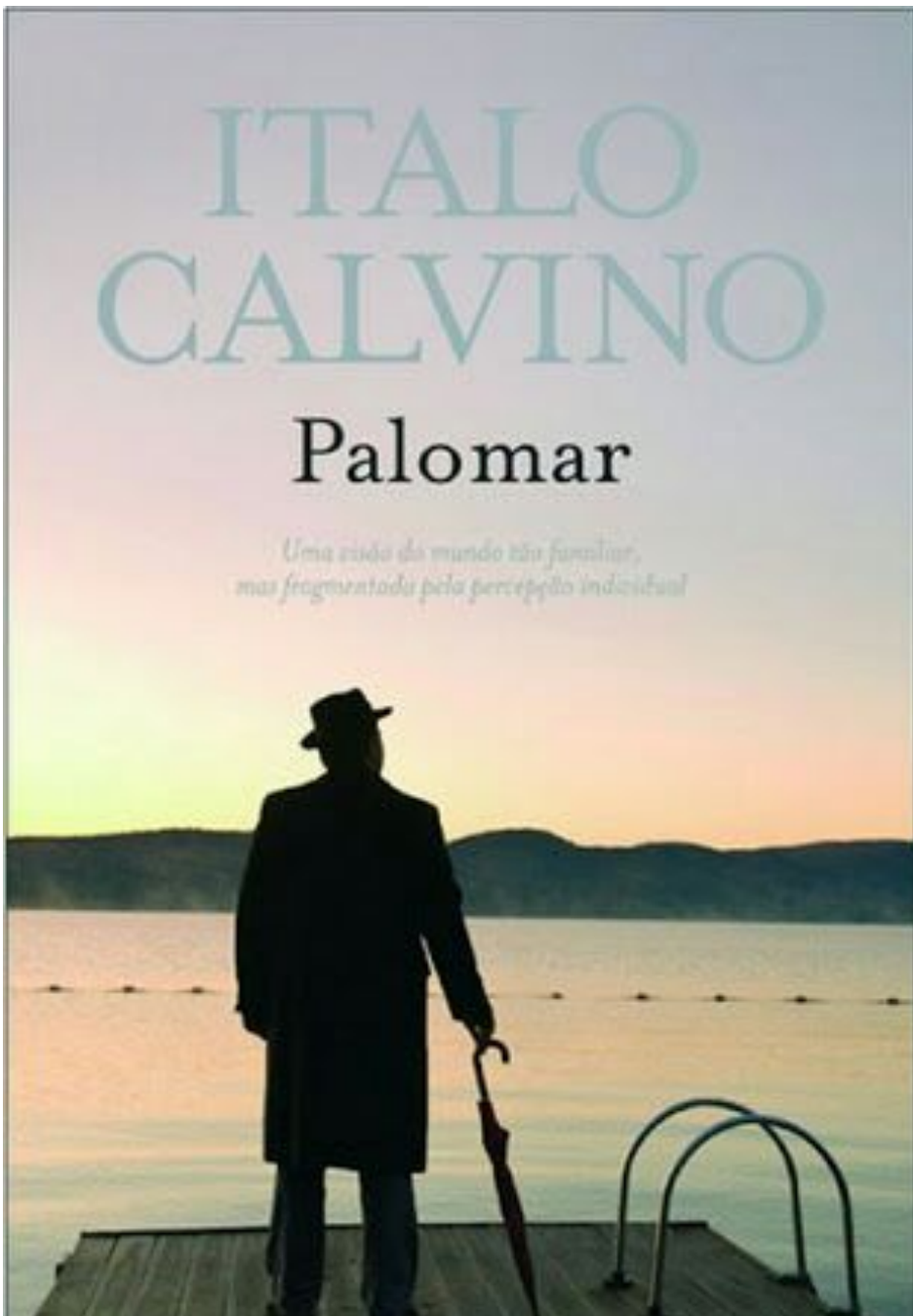

Italo Calvino Polamar

“Birçok yazar için kendi özellikleri kendilerine yetiyor. Önemi olan şeyler oracıkta olup bitiyor. Başka bir yerde bile değil, sadece kendi yaşadıkları şeyler dünyanın tamamı anlamına geliyor..Oysa benim başımdan geçenler başkalarını ilgilendirmezmiş gibi geliyor. Yazdığım şeyi salt bireysel olmayan bir şeyle haklı göstermek zorundayım, kendime karşı bile... Düşsel alemim bana kendi varlığını haklı göstermeye yetecek kadar önemli gelmiyordu. Bir genel çerçeve gerekiyordu ona.” diyor bir söyleşisinde Calvino. (1979)

Yine Amerika Dersleri adlı kitabında “İletişim kurmak için yazıyorum diyebilirim, çünkü yazı bir şeyleri benliğimden süzerek aktarmanın bir yolu, bana belki beni saran kültürden gelen, yaşamdan, deneyimden, benden önceki edebiyattan gelen şeyler, ben onlara insan kişiliğinden süzülen ve sonra yeniden dolaşıma giren bütün deneyimlerde bulunan o kişisellik payını veriyorum. Bunun için yazıyorum. Kuşkusuz benden daha büyük olan bir şeyin aracılığını yapmak için., insanların dünyaya bakış, yorumlayış, yargılayış, dile getiriş biçimi bu.” (1983)

Yapı Kredi Yayınları'nın 2018 Mayıs ayında yayımladığı Calvino Albümü adlı kitapta yer aldığı üzere yazarın edebiyata, eserlerine bakış açısını kısaca böyle yorumlayabiliriz. Calvino kendisine yöneltilen ‘Niçin yazıyorsunuz?’ sorusunu şu şekilde yanıtlıyor;

Çünkü daha önce yazdıklarımın hoşnut değilim ve bir şekilde onları düzeltmek, tamamlamak, bir seçenek önermek istiyorum...

Çünkü X'i (eski ya da çağdaş bir X'i) okurken aklıma şöyle bir şey geliyor: 'Ah, X gibi yazabilmeyi ne çok isterdim! Yazık ki bu benim olanaklarımı aşar!' Bunun üzerine o olanaksız girişimi kafamda canlandırmaya uğraşıyorum, asla yazamayacağım, oysa okumaktan, ideal bir kitap rafında öbür kitapların yanına yerleştirmekten hoşlanacağım kitabı düşünüyorum. Ve bir bakıyorum, aklıma birkaç sözcük, birkaç cümle geliveriyor...

Bilmediğim bir şeyi öğrenmek için. Şimdi yazı sanatına değil, kalan diğer şeylere değiniyorum: Özgül bir bilgi alanına ya yetiye ya da hayat tecrübesi dedikleri o daha genel nitelikli bilgiye.

Italo Calvino Polamar

“İlk düşüncem Bay Palomar ve Bay Mohole diye iki karakter yaratmaktı. İlkinin adı (Palomar) Kaliforniya'daki ünlü bir gözlemevinde Mount Palomar'dan geliyor. İkincisinin adı ise, yer kabuğunun delinmesiyle ilgili bir projenin adı; eğer gerçekleşebilseydi dünyanın merkezine doğru hiç ulaşılmamış derinliklere kadar inebilecekti. İki karakter de bir yerlere doğru; Palomar yukarıya, evrenin dışına, çokbiçemli yüzüne, Mohole ise aşağıya, karanlığa, içlerdeki çukura yönelmeliydi.”

İnsanın karanlık ve aydınlık yüzünü, içinde aynı anda barındırdığı iyiyi ve kötüyü, varoluşsal çatışmalarımızı ne de andırıyor değil mi? Nihayetinde Calvino, okudukça öğreneceğiniz pek çok sebepten dolayı kitabını Bay Palomar karakteriyle sınırlandırmış ve onunla nihayetlendirmiştir. “Palomar'ın aynı zamanda Mohole olduğunu ancak sonunda anlayabildim,” demektedir. Palomar'ın karakter olarak bir taraftan suskun, diğer taraftansa sürekli olarak dünyayı yorumlamaya yoğunlaşmış bir kişiliğe sahip olduğuna vurgu yapmaktadır. Ve Palomar'la ilgili olarak şöyle demiştir; “Hepsini yeniden okuyunca, Palomar'ın hikayesinin iki cümleyle özetlenebileceğini görüyorum: Bir adam adım adım bilgeliğe ulaşmak için yürüyüşe çıkıyor. Hâlâ varamadı.”

Hepimiz için geçerli olan bu tespitin ışığında Palomar'a yolculuğunda eşlik etmek hayli keyifli ve öğretici. Palomar'ın deneyimleri, küçük nesnelere ve fenomenler üzerinde yoğunlaşır. Nesne ile evren arasında ya da benlik ve evren arasında bir ilişki vardır. Her şey birbirinin devamıdır. Deniz, gökyüzü, yıldızlar, galaksi, bir süpermarketin raflarındaki küçük bir peynir. Hepsi kendileri ve varoluş hakkındaki tüm soruları kapsar.

Kitapta altını çizdiğim, dikkatimi en çok çeken birkaç kısa bölümü sizlerle paylaşmak isterim.

“...benimle tahta gibi batmayan ve yüzen katı cisimleri taşıyan rüzgâr ve elbette deniz, su kütlesi,” diye düşünüyor, Bay Palomar ölü taklidi yaparak.” (syf 23)

“İç avluda iki kaplumbağa var: Bir erkekler bir dişi. Tak! Tak! Bağalar birbirine vuruyor. Mevsim, sevişme mevsimi, Bay Palomar kendini göstermeden gözetliyor.” (syf26)

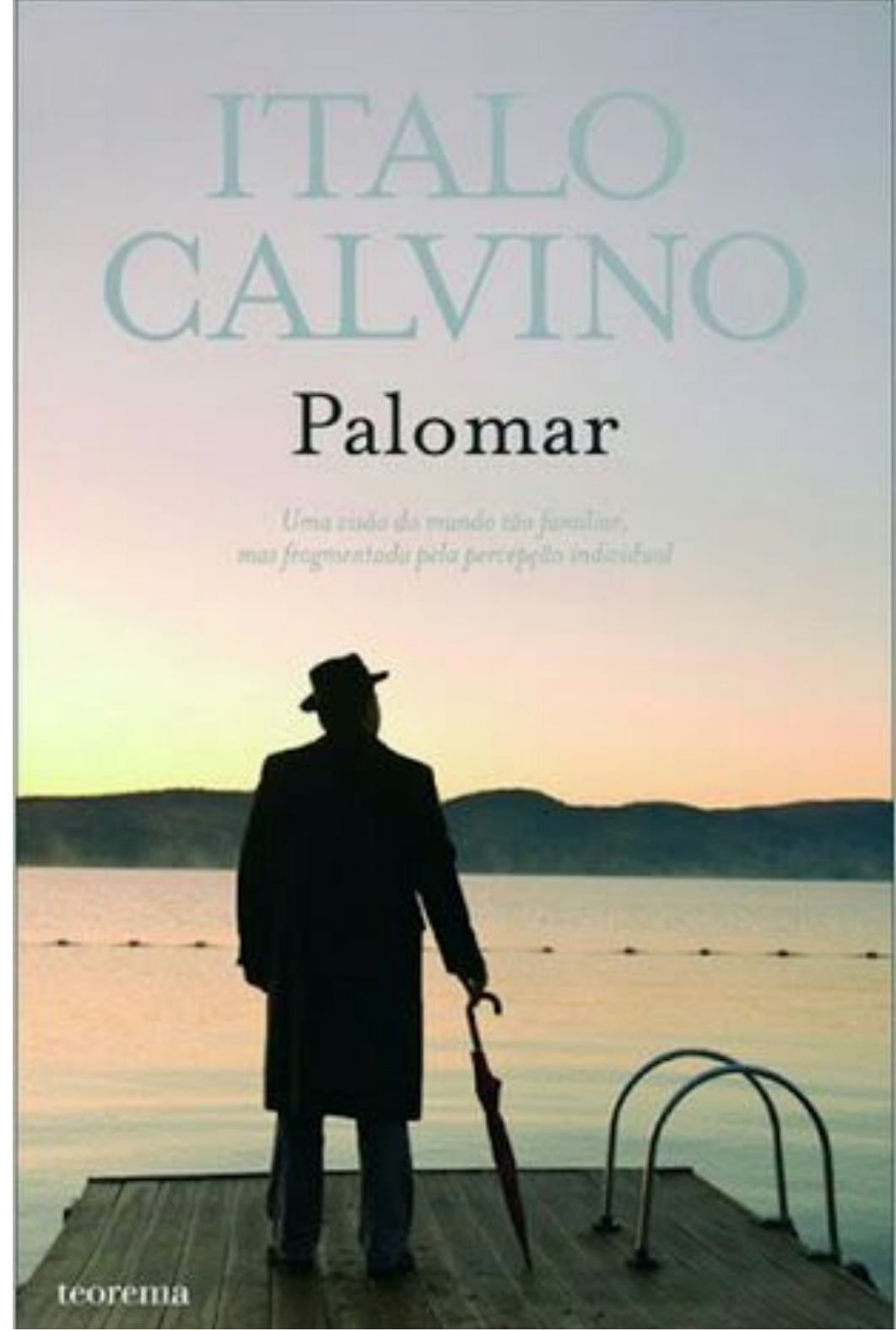
“...benimle tahta gibi batmayan ve yüzen katı cisimleri taşıyan rüzgâr ve elbette deniz, su kütlesi,” diye düşünüyor, Bay Palomar ölü taklidi yaparak.” (syf 23)

“İç avluda iki kaplumbağa var: Bir erkekler bir dişi. Tak! Tak! Bağalar birbirine vuruyor. Mevsim, sevişme mevsimi, Bay Palomar kendini göstermeden gözetliyor.” (syf26)

“Onu şimdi görmekte olduğum gibi görebilseydiler-diye düşünüyor Bay Palomar- eskiler, bakışlarını Platon'un düşüncelerinin gökyüzüne ya da Euklides postülalarının maddesiz uzamına daldırdıklarını sanırlardı, oysa kim bilir hangi yönlendirme hatası sonucunda, bu görüntü, onu gerçek olamayacak kadar güzel bulan, gerçek dünyaya ait olamayacak kadar düşsel evreninde benimseyen bana ulaşıyor. Yoksa kendimizi evrenin içinde rahat hissetmemize engel olan, duyularımıza duyduğumuz bu güvensizlik mi? Kendime getirmem gereken ilke kural şu olmalı: Gördüğüm şeyle bütünleşmeliyim.” (syf 39)

Italo Calvino Polamar

Bir peynir müzesini gezen Bay Palomar yine düşüncelerinin azizliğine uğrayarak sipariş vermeyi unutuyor. “Vermeyi tasarladığı özenli ve zengin sipariş belleğinden uçup gidiyor; kekeliyor, kitle uygarlığının tekdüzeliği kendisini yeniden egemenliği altına almak için bu kararsızlık anını bekliyormuş gibi, en bilinende, en sıradanda, en çok tanıtılarda karar kılıyor.” (syf 65)

Palomar Toplum İçinde kısmı ise en çok ilginizi çekeceğini düşündüğüm kısımlardan birisi. Dilini Isırmak, Gençleri Suçlamak, Modellerin Modeli başlıkları altında günümüz sorunlarının süregelen insanlık hallerine hiç te yabancı olmadığını gösteriyor.

Son kısımda ise Palomar nihayet Derin Düşünmede. Dünya Dünyaya Bakıyor, Ayna Olarak Evren, Ölü Olmak Nasıl Öğrenilir bölümleri ile yaralarımıza derman olamasa da varoluşsal acılarımızı paylaşıyor.

“Eğer zaman tükenecekse, anı anına anlatılabilir bu-diye düşünüyor Palomar- ve her an, anlatılınca, öylesine genişliyor ki, sonu görünmez oluyor.” Yaşamın her anını anlatmaya koyulmaya ve hepsini anlatmadıkça da ölü olmayı düşünmemeye karar veriyor. O anda, ölüyor.” (syf 99)

Belki de son cümle merak etme, araştırma, öğrenme, üretme ve yazma dürtülerimizin asıl nedenidir.

Sizler de bu iki kitabı okuduktan sonra düşüncelerinizi bizlerle paylaşır, geri bildirimde bulunursanız seviniriz. Yine eğer isterseniz Bir Kış Gecesi Eğer Bir Yolcu (öykü- YKY 2008) kitabıyla da Italo Calvino öykülerini tek tek inceler, kendimizi ödüllendiririz.

Ebru Akkan

Mahmut Yıldırım Sonlu Günler

Hayat bana ne mi öğretti? Belki bir sevmek, belki bir zamansızlık, belki bir heyecan, belki de acımasızlık. Ve daha birçok şey.

Sevmeyi öğretti. İnsanlarla sevgi bağı kurmayı, güzelliklerle dolu anlamlı dakikalar yaşamayı, birlikte beslenen duyguları paylaşmayı, nice yıllar içimizde bütünleşen gönüllerin birleşmesi halini, sevmeyi.

Zamansızlığı öğretti. Geçmişe uzatılan ellerin, anıları dallarından bir bir koparıp bizlerin hayatlarına sunduğu acı ya da tatlı meyveleri seçebilmeyi, bir kum saatini tersine çevirip zamanın aleyhimize işlendiğini, hayat zili çaldığında olabildiğince zamanı teneffüs etmeyi, geri kalan yıllara boyun eğmeyi, sığdırabildiği kadar doldurabildiği boşluk halini, zamansızlığı.

Heyecanı öğretti. Güzel bir haberin havalara uçuran macera dolu serüvenini, sürprizlerde gizli meraklı bakışların verdiği şahaneliği, içimizde kelebeklerin uçuştığı halini, heyecanı.

Acımasızlığı öğretti. Yitirilmiş duyguların geride bıraktığı kırıntıları, canı acımış bir çocuğun hayata karşı aldığı tavır, bile bile üzerimize gelen senelerin bizlere kattığını, bastırılmış duyguların alev alev taşmasını, canımızı yakan hayatın bize öğrettiği halini, acımasızlığı.

Birde bunların hepsini içine saran aşkı. İlk defa gördüğün bir kızın tebessümündeki gamzeydi aşk. Kapalı zarflardaki mektupların, yazılarda saklı dolambaçlı hikâyesiydi aşk. Üç harflilerin içinde en içten olanıydı aşk.

En acısı da ne biliyor musunuz? Felekten bir gecenin şarabındaki ızdıraptır bazen aşk.

Hayatımın son günlerinde elimde sınıksız tuttuğum sabrımı acıyla taşıyan, umutsuzluğuyla bıktıran, acısıyla öldüren bir hayat var bende.

Hayat bana ne mi öğretti? Sezemeyecek kadar hissizleşmeyi, mutluluk duyamayacak kadar somurtmayı, hiçbir şeyin tadını alamayacak kadar acıyı, derdimi anlatamayacak kadar susmayı...

Evet hayat. Senden bana kalan bir tutam sevmek, bir tutam zamansızlık, bir tutam heyecan ve bir tutam acımasızlık. Ve daha birçok şey.

Dilek İşçen Akışık | Aydınliğa

Dışarı çok kalabalık galiba. İnsanlar neden bu kadar yüksek sesle konuşuyorlar? Ne söylediklerini anlayamıyorum. Bir uğultu var. Kutlama mı yapıyorlar? Derin hıçkirmalar duydum. Yok yok kutlama değil bu. Keşke öyle olsaydı... Şükürler olsun, yolumu kaybettiğim zamanlar olsa da şuracığa gelebilirdim ya da getirildim. Buradayım ya, önemli olan bu şimdi. Niye dokunup duruyorlar? Belki kendilerince yakın olmak istiyorlar. Bazıları çok mu acı çekiyor? Onlar için bir şeyler yapabilmeyi isterdim ama kendilerine yardım etmeyi öğrenebilirler. Neyi bilip bilmediklerinin farkına varsalar bir an önce. Nasıl da hafifledim, bütün yükler gitti. Hangi ara gitti, nereye gitti, ne oldu, nasıl buraya geldim hiç anlamadım...

Güvenli burası güvenli. Beni en çok ne yordu? Hatırlamaya çalışıyorum. Evet evet neyin yorduğunu buldum. Başladım, devam ettirmeye çalıştım hem de çok çalıştım, olmadı olmadı. Yürümedi. Tek sorumlu ben miydim yani? İki kişilik işleri bir kişinin omuzlarına yüklemek ne acımasızlıktı öyle. Dört kocam da bana göre birbirinden beterdi. Ne olduysa oldu... Hep bitirdim. Bitirmek zorunda kaldım. Öyle gerekti. Her bitişte yenilendim diyerek kendimi teselli mi ettim acaba? Daha doğrusu başladım, devam ettirdim, bitirdim, başladım, devam ettirdim, bitirdim, başladım, de....

“Dur biraz, dur. Burada bile dinlenmek yok mu bana?..”

“Kimsin?”

“Yeni bir arkadaş.”

“Ya sen, sen ne hatırlıyorsun, anlatsana?”

Doğdum, kendimi yalnız hissettim. Dokuz kişilik bir ailede bile yalnız. Kimsesiz. Bir çocuğum olsun istedim ama babalık yapamadım. Aslında yapmak istedim. Nasıl bir şey olduğunu bilmiyordum ki... Öğrenseydin diyenler oldu. Babam hiç yoktu ki... Hem vardı hem yoktu. Sonra da kendime acıdım. Babalık nasıl öğrenilir diye sordum durdum? Ee, görmediysen nasıl öğreneceksin? Kızlarıma babalık yapamadım işte. Yıllar sonra yoluma çıkan her kız çocuğunda onları gördüğüm, tokatları yedim üst üste. Yapamadım işte. Başaramadım. Neyse, güvenli burası.

“Bu ne gevezelik böyle. Bir türlü susmuyorsunuz.”

İkinci konuşan heyecanla devam etti. “Sen de anlat. Rahatlarsın...”

“Ben, rahatım zaten. Elimden geleni yaptım.”

Birinci konuşan kuşkuyla sordu. “Ne yani, senin hiç tasan olmadı mı?”

Oldu, nasıl olmasın... Ablamın yanına bile yaklaştım. Hep çok geride durdum. Gölgesi bile olamadım. Ablanın fikrini al, o bilir, o yap derse iyidir deyip durdular. Bana ait bir çift söz çıkmadı ağızlarından, adım dışında. Ezile ezile toza dönüştüm. O hem güzel hem başarılıydı... Bense tam tersi. Bu öyle güçlü hissettirildi ki söylenmediği zamanlarda bakışlar yetti. Neyse ki kocam çıkıverdi yoluma. Sayesinde kim olduğumu, neler yapabileceğimi gördüm. Yıllar sonra her şey tersine döndü, kekemeliğim bile geçti. Kocamın peşine düştüm hemen, en güvenli yere

Dilek İşçen Akışık | Aydınlığa

geldim.

Ve... devam etti. “Duydunuz mu? Sıramız geldi, dışarı çıkıyorum. Gelin, hadi!..”

Şeffaf altı kanat, kalın cam kubbenin üstüne ışınlandılar. Günlerden salı ya da çarşamba. Belki de cumartesi. Hiç önemli değil. Mücadele bitmiş, havada yorum yok artık. Yargı da yok... Orada bulunanlara uzaklardan, çok uzaklardan bakıyorlar sadece. İncecik beyaz ışık kanatları okşuyor. Sükûnet ve huzur sarmaş dolaş...

Yukarıdan sandıklar minnacık, insanlar da. Kimi ileriye bakıyor. Kiminin başı öne eğik. Avuçlar birer minyatür; kimisi az açılmış kimisi çok. Dünya işlerini yetiştirme telaşı içinde olanların gözleri saatlerine kayıyor. Başını bir omuza bırakıp ağlayan, gözyaşlarını yüreğine akıtan da çok. Kim kimin için ağlıyor, hiç belli değil. Yorgun, endişeli canlar var aşağıda. Ayakta durabildiklerine şükredenlerin yanında kendi sorgu kürsülerini kurmuş olanlar da var. Vicdan dikmiş gözünü onlara. Kiminin boynu bükük, yaşayamadıklarına üzülüyor. Kimini yarım kalmışlık bitiriyor, yetmemiş hiçbir şey yetmemiş. Bazı bedenlerse vitrin mankeni. Poz verenler de yanında onların.

Çok sesli, uyumsuz, yönsüz, biraz içten, biraz sahte kalabalık nasıl olduysa üç kez tek ağız oldu. Helal olsun! Helal olsun! Helal olsun! İsteyerek, inanarak, her şeyi görmüşçesine, yazmışçasına, yaşamışçasına, gidip gelmişçesine, rahatça, bilgece, ustaca, cömertçe, içtenlikle... Birbirlerini saygıyla bekleyen kanatlarsa iyi yolculuklar dileyip aynı anda farklı yönere doğru yükseldiler. Gökyüzü memnun. Zaman akıyor belki ya da daha hızlı akıyor. Saatler bozuk değil ama hiçbiri zamanı göstermiyor. Kendi zirvesine yaklaşan her yolcu özgürlük şarkısını daha güçlü duyuyor, duydukça yükseliyor...

Yıldız tozu serpiliyor yeryüzüne... Yepyeni serüvenlerin kurguları yazdırıyorlar kendilerini.

Mahmut Uçan Masadakiler

Kaybetme zamanı

Bu hayatta her şeyin ama her şeyin bir zamanı vardır. Buna kaybetmekte

dahildir. Bu günlerde bu denli pervasızca hareket etmelerinin sebebi kaybetme

zamanına ya gelmemiş olmaları yada o zamanın anlamını yaşamamış olmalarıdır. Bugünde insanlık bence bu ikinci noktada zamanın anlamını

yaşayamadıkları için yenilgi ve kaybetmenin zamanını yaşamaktadır güçlük çekiyorlar ve bu yüzden biz ve bizim gibi toplumlar hep mazlum olanlar kaybediyor çığılı atıp yine kaybediyoruz çünkü kaybımızın anlamını noksan tadıyor, yorumluyor ve sonuç olarak bunun neticesinde

sorumluluğu hep bir başkasına yükleme gayreti içinde oluyoruz.

Kaybetme zamanı işte burda devreye giriyor bir toplum yada daha öznel olarak kişi kaybettiği şeyi elden yitirince farkına varıp kaybettiği

zannı ile yüzleşmez ne zaman ki o kaybettiği şeyi kullanma ihtiyacı hissetti ve onun yokluğunun farkına vardı ise işte o zaman kaybetme

zamanına denk gelmiş demektir. Belki de biz bu yüzden büyük şair ve yazar Sezai KARAKOÇ'un En Sevgili şiirindeki bu dizeyi yanlış

yorumluyoruz yanlıştan ziyade daha doğrusu eksik ve noksan "yenilgi yenilgi büyüyen bir zafer vardır." Evet vardır üstad ama bu zafer

yenilginin ve kaybetmenin farkına ülke, toplum, millet ve hatta

kişiler içindir. Hatta sırf bu yüzden zafer yenildikçe, kaybettikçe

büyür artar. Çünkü kayıpların artar ve günü gelip o kaybetme zamanına uğrarsan eğer orda seni büyük bir zaferin beklediğini anlarsın .

Bu yüzden belkide toplumlar ve kişiler en büyük zaferlerine hem kaybetme zamanını yaşadıklarının akabinde yüzleşirler ve bu yüzden

kayıplarda anlamını ve zamanını yaşayan kayıplarda daha büyük

zaferlerin müjdeleyicisi olur. Başlangıçta hep batıdan kötü kaybetme zamanını geç yaşamış tarihi şahsiyetlerle açtığım yazıyı şimdi bizden

bir tarihi olay ile bitirmek istiyorum. Fatih İstanbul'u fethiden tam kırk yıl önce biten bir fetret ve kaybet zamanını diplere kadar

yaşadığımız dönemin devamında tahta çıkıp o fetihleri ve zaferleri

yaşadı ve yaşattı. Bizde hem kişi hemde toplum olarak kayıplarımızın farkına varıp artık batırmadığımız o iğneden önce çuvaldızı batırmanın zamanı gelmedi mi ?

Kaybetme zamanı tatlı ve güç bir zaferin harcıdır. Tabii önce o zamanı yaşamak gerekir.

Tekin Türegen | Sebep

Yağmur yağıyor bugün. Dün de yağmıştı; gece de yağdı. Bütün gece...
Ağaçlar yapraksız; kupkuru dallar. Havuzun başında kimse oturmuyor. Banklar boş, havuz boş... Ayakkabı boyacıları işe çıkmamış. Pamuk helva arabası naylonla sıkı sıkı sarılı.
Martılar dönüp duruyor balıkhanenin üzerinde. O kadar çoklar ki... Martılar... Serçeler?.. Kumrular?.. Onlar martılara benzemiyor. Sevmiyorlar yağmuru. Sevmiyorlar ıslanmayı... Gizleniyorlar.
Gözüm martılarda, kulağım başka yerde. Merakla dinliyorum... Acaba nedir sebep şu kıpırtıya, şu mutluluğa?.. Oysa kurşuni günün ortasındayım; hem uzağında bir çift dost bakışın...
Gökyüzüne balon salmak, ardından bakmak istesem, baloncu yok!.. Kestane çekse canım; sıcak sıcak, küçük kesekağıdından alıp alıp yemek istesem, kestaneci yok!.. Güneş yüzümü okşarken fenere yürümek, yürürken hayaller sandığını aralamak geçse aklımdan... Fener yerinde, görüyorum, ama güneş yok!..
Tuttuğum narin elini, öpüyor öpüyor yüreğim; fakat sevgilim karşımda değil!
Bir kitap var... Sarı ciltli. Kalın. Beş yüz seksen sayfa... Giriyorum kitapçıya; raftan alıyorum kitabı, farklı sayfalardan birkaç satır okuyorum. Ve her defasında, çaresiz tekrar yerine bırakıyorum.
Öyleyse... Bu yoksun halime rağmen... İçimde büyümüş çimenlerde çocuğa ip atlatan, tekerleme söyleten taze çay mı pencere kenarında yudumladığımı?.. Yoksa, çayın yanındaki minicik kurabiye mi?..

Burak Öz Yastık Effect

Şimdi ben aklımdaysam aklımdaysan
içimde de sen varsan
sevişiriz birkaç kez alelacele
ışıkları da kapatsam
utanmayız ki bir kere
Şimdi sen kağıttaysan ağıttaysan
beyazını siyahımın yanına koysan
siyahına sütler ölürüm kırmızım kadar
mesela takvimde Ekim'e bir tik koysan
koşar yetişir olurum sana Haziran
Şimdi biz güneşteysek güneydeysek
zamanı sayılarla ölçmezsek
süperegomuza yenik düşmezsek
ah sevgilim keşke böyle ölsek

Özlem Eylül Öz Tusi

Sensiz yoksulluğumuz soysuz
hadsiz hudutsuz durgun dünya.
Sözlerini de esenlik yok
her şeyin sonunda gülümseyen O bir tek uzanan
eldedir tusi
bir ıhlamur ağacının telini titretirken zaman
yamayalım ilkyazı aşk imkansızlığın sırtına
yitiğimden sokaklarına çıkan çocukluğa
satır aralarına hayatın şiir olup yakacaktım adını
bir gülün solgun yüzünde gördüm
dünya ikiden bir çıkan yalnızlıktı
söz yaz olurken uzardı elbet
tut ki küçük bir yağmur damlası sevgim
doluyor kalbine sessiz harflerle..

Nuket Ceylan Peki Neydi Mutluluk

“Violet leduc” adlı yazarı anlatan filmde Simone de Beauvoir şöyle der, “Edebiyat ‘dan daha iyi bir kurtuluş yolu tanımıyorum.’ .
Evet yazmaktan daha iyi bir kurtuluş yolu yok ; resim yapmaktan da.

“Rüzgarın hatıraları”nda Aram ,resim çizerek dertlerinden kurtulabiliyordu.Gerçekten kurtulabiliyor muydu?
İnsanoğlunun sevgi,yalnızlık ,boşluk gibi bireysel sorunlarının yanında yersiz,yurtsuz ;güllerin arasında hep bir diken olma , asıl rahatsızlık nedenleri değil miydi?

Aram’ın o resimleri çılgın bir ruh hali içinde yapıp soykırımı unutmaması mümkün mü?

Ya da kafasındaki sorulara bir cevap arayışı olan yazmayı hep sürdürmesi bir çıkış mıydı?

Sıradanlık nerde bitiyor sanat nerede başlıyordu?

Günlük kaygılar hep bir kapıya çıkmıyor muydu?

Mutluluk...

İnsanoğlunun evrende aradığı bu değil miydi?

Peki neydi mutluluk?

Tatlı bir gülüş,rüzgarın ılık nefesi,bir kafa sallayış...

Sıcaklık,anne şefkati???

Peki neydi mutluluk???

Sıcacık bir akşamüstü kanatlanan kuş ,vapurun bacasından çıkan bir duman ,kedinin şeffaf gözleri,bir çocuğun yanağını kaplayan gülüşü....

İçini karartan onca yalnızlığa rağmen saklanan bir istek,tenin teni özlemesi,yaranın sürekli kanaması.

Evreni var eden AŞK.

Kadının içten kahkahası,delicesine yazma isteği.

Sessizlik içinden kopup gelen çığlık.

Yeşilin elli tonu ,durgun akan bir nehir tahta barakalı balıkçı barınağı...

Saçların savrulması,güneşin parlaklığı,çayırlarda bir koşma isteği...

Bir bakış.. elinden tutuş,uzaklara savruluş...

Eylemler ,grevler fabrika servisleri,halaylar,türküler...

Gözgöze geliş...Sanki hep oradaymış hiç gitmemiş gibi bir duruş,söz veriş.

Neydi mutluluk.

Kendini bulmak;bir kitapta bir öyküde bir şiirde.

Emine Dal Kapıdaki Martı

Deneme

Her gün çalınan bu kapı, bir gün bir martıya umut için çalsa ne olur?

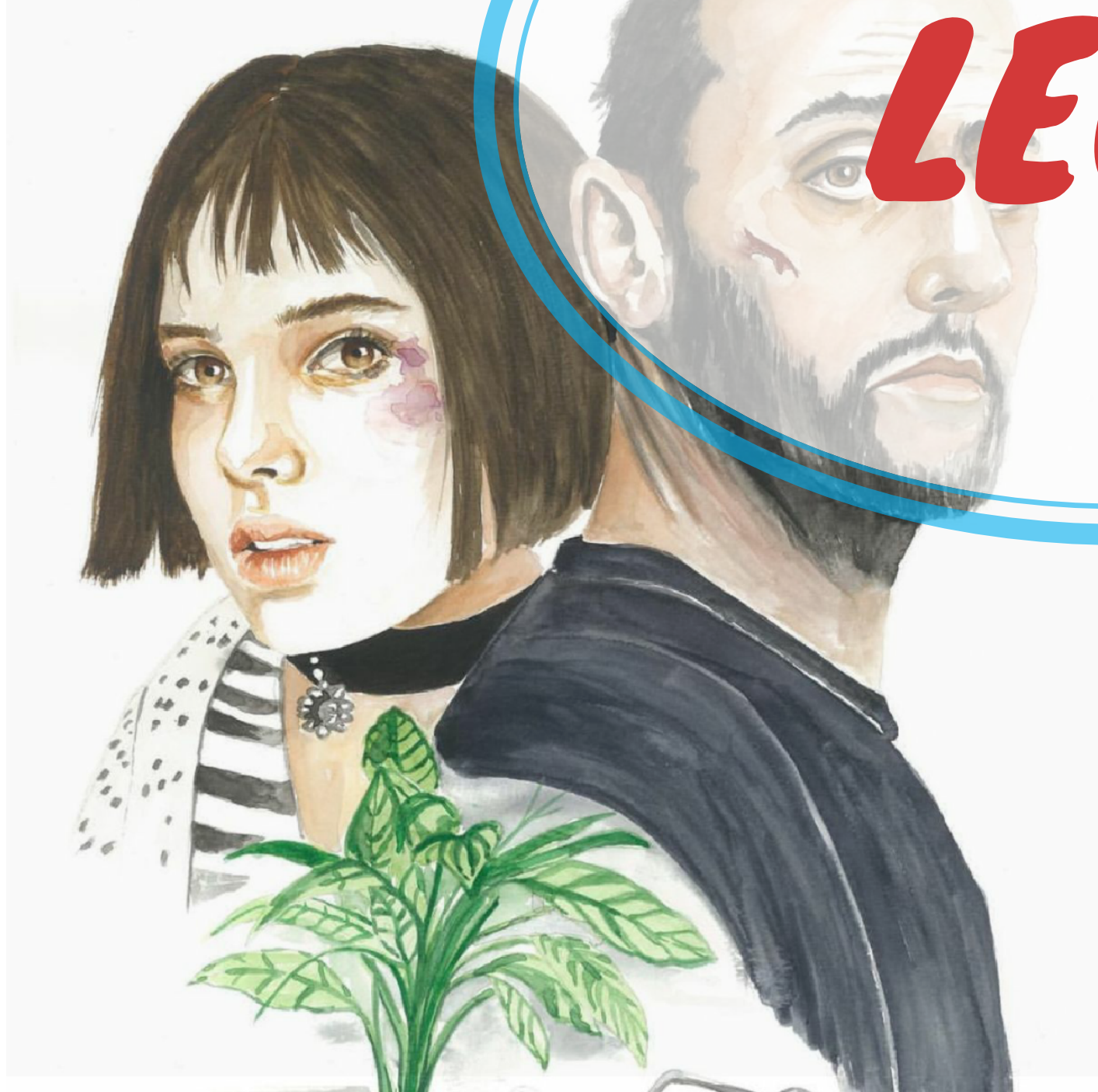
Bir gün kapımız çalınsa. Elinde fincanıyla gelen bir martı olsa ve bir fincan hayal istese ne yapardık? Martının kapıyı çalmasına mı şaşırırdık, yoksa bir fincan hayal istemesine mi? Veya onu bunu bırakıp martının 5. kata nasıl geldiğini mi düşünürdük? Biz bir martı olsaydık ne yapardık? Yaşlı bir martıysak asansör iyi bir tercih olabilir. Ama şunu da düşünmek gerek yaşlı bir martının ne kadar ömrü kalmış olabilir ki? Son zamanlarını da uçarak geçirmek çok daha iyi olabilir. Hani doktor bize ruhun bedenini terk ediyor, fani dünyaya ölüm mektubunu bırakıyorsun dediğinde, bizim jeton düşüveriyor da, yaşamak kelimesinin üstünü tükenmez kalemle çizip, yerine hak ile yaşamak yazıyorsak, martı da son zamanlarında hak ile uçmayı tercih edebilir. Martı kapıda daha fazla ağaç olmadan bir şey söylemek gerek. Bir fincan hayal nasıl verilir? Ayrıca fincan küçük kalmaz mı? Hayal bu cimri değil bol keseden kullanmak gerek. 2 kese hayal doldursak versek martının sırtına, bir kese senin bir keseyi de umudunu yitirmişlerin kapısına bırak desek nasıl olur? Ceza hukuku kitabından hangi madde ile yargılanırız?

Ahhhh! Gökyüzünün inci kolyesi martılar
Bir mum ışığı kadar umut kalmışken içimde
Fincanıyla umut doldurdun kalbime
Şimdi ne yapayım sen söyle
Gökyüzünün kanatlı meleşine
Ne verebilir nankör insanoğlu...

LEON

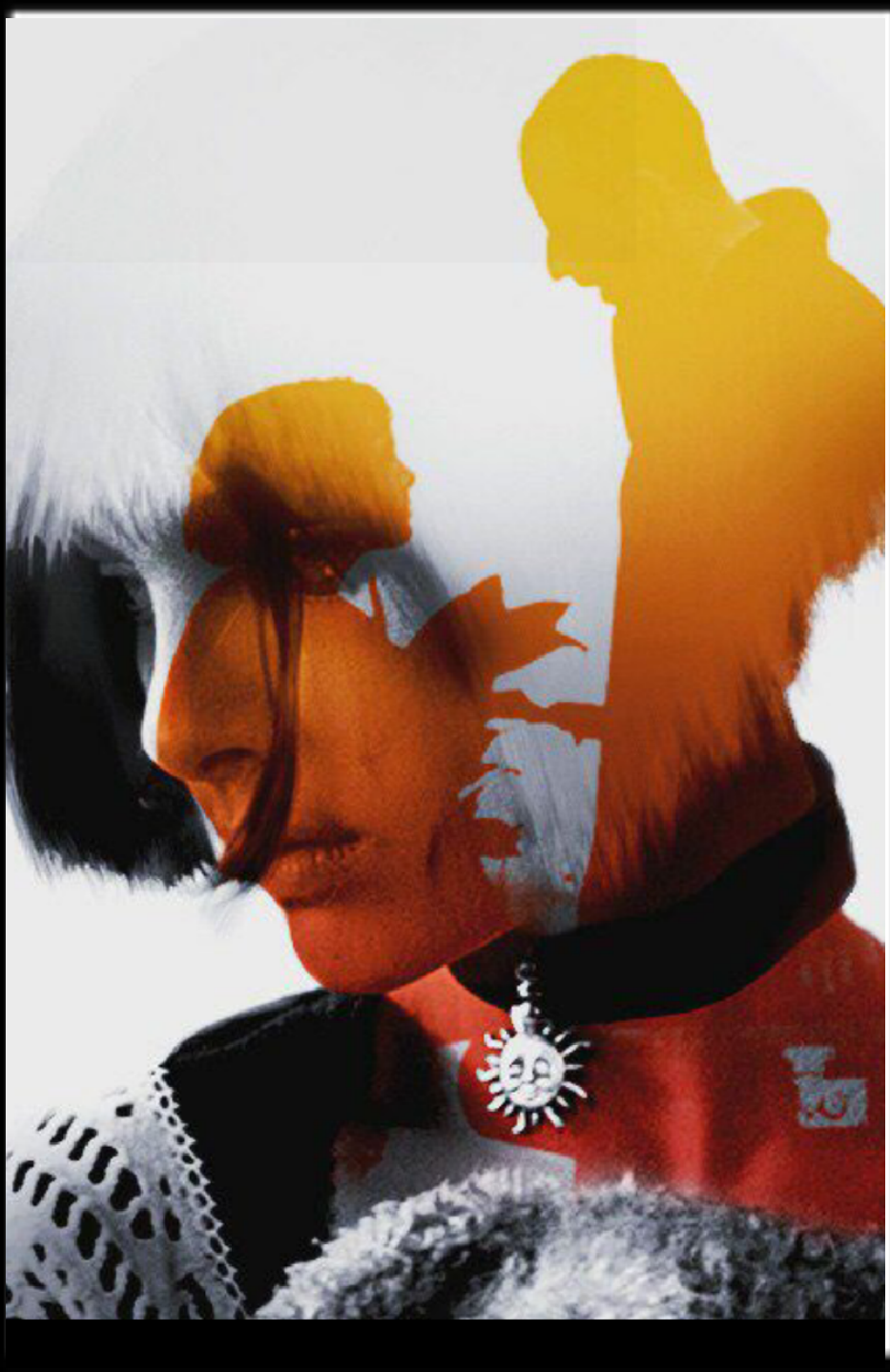

Luc Besson'un yazıp yönettiği Léon'un üzerinden 20 yılı aşkın bir süre geçmiş olabilir; ancak filmin bize hissettirdikleri etkisini hala aynı şekilde sürdürüyor. Jean Reno'nun akıllardan çıkmayan performansının yanı sıra Natalie Portman'ın da Hollywood'a ilk adımını atmasına vesile olan film, sınırları zorlayan hikayesi ile büyük tartışmalara gebe olsa bile Besson'un altına imzasını attığı en iyi işlerden biri diyebiliriz hiç kuşkusuz.

Her filmi "aşk" algısıyla satmak isteyen dağıtımçılarımız ise bu fırsatı da kaçırmayarak dünyanın en sıra dışı ismini bulur ve filmi Türkiye'de "Sevginin Gücü" olarak dağıtıma çıkarır. Senaryonun orijinali karakter gelişimi açısından çok daha sert bir sona sahipti. Orijinal senaryoda Léon, Stansfield tarafından vurulduktan sonra ünlü el bombası numarasını yapan kişi Léon'un kendisi değil, Mathilda'ymış. Fakat yönetmen Luc Besson, Mathilda gibi nispeten masum bir karakterin birden bu derece şiddet odaklı bir eylemi gerçekleştirmesinin izleyiciler tarafından kabul görmeyeceğini düşünerek bu sonu değiştirmiş. Léon denilince akla direkt olarak Jean Reno ve Natalie Portman'ın uyumlu performansları gelse de, filmdeki unutulmaz anların pek çoğunda Gary Oldman'ın imzasının olduğunu söyleyebiliriz. Gary Oldman'ın karakteri Stansfield'in Mathilda'nın babasının gözünü korkuttuğu ve aileyi tehdit ettiği sahneler de buna güzel bir örnektir. Bu sahnelerde Stansfield, Mathilda'nın babasını sorgular. Oldman bu sahnede tamamen doğaçlamaya gider ve Mathilda'nın babasını canlandıran Michael Badalucco'ya iyice sokulur, Badalucco'yu koklamaya başlar. Tabii ki oyuncunun Oldman'ın böyle bir şey yapacağından haberi yoktur. Badalucco daha sonra yaptığı bir açıklamada, o sahnede karakterinin yüzünden okunan rahatsızlık hissini tamamen gerçek olduğunu, Oldman'ın doğaçlama performansından dolayı oldukça gerildiğini söylemişti.

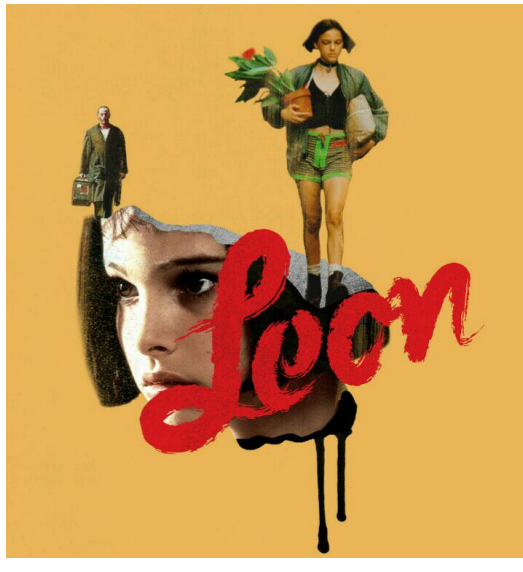

Oldman'ın yine Mathilda'nın babasını canlandıran Badalucco ile olan bir sahnesindeki doğaçlama Beethoven monoloğu filmin hayranları tarafından en çok sevilen sahnelerden biri. O sahnenin çekimleri sırasında, Oldman'ın her çekimde monoloğunu değiştirerek oynaması ise az bilinen bir gerçek. Gary Oldman'ın aynı yıl içerisinde Beethoven'ı canlandırdığı Immortal Beloved filminde yer aldığını dűřünürsek ünlü aktör için farklı farklı Beethoven monologları üretmek zor olmamıştır diyebiliriz.

Lon: The Professional'dan esinlenilerek Bichoo isimli bir Bollywood filmi çekilmiştir. Aşağıdaki videoda Lon'un diyaloglarına eşlik eden Bichoo filminin görüntüleri ile bu esinlenmenin hangi seviyede olduğuna kanaat getirebilirsiniz.

Natalie Portman, Lon'un oyuncu kadrosu için 2000'den fazla oyuncu adayı arasından bir adım ne çıktığında 11 yaşındaydı. Öyle ki, semelerin ardından Portman, yaşının çok küçük olması sebebiyle rol için uygun bulunmuyor. Mathilda rolü için arayışlar sürerken, Liv Tyler'ın da ismi geçiyor. Ancak 15 yaşındaki Tyler da Portman'ın aksine bu rol için fazla büyük bulunuyor. Böylelikle Tyler, Lon yerine aynı yıl beyazperde ile buluşan Silent Fall'da yer alıyor. Durum böyle olunca, Portman seçmelere yeniden çağrılıyor ve bu kez cast direktörü Todd Thaler'ı derinden etkilemeyi başarıyor. Portman'dan, erkek kardeşinin yasını tutan Mathilda'yı canlandırması isteniyor. Filmin yönetmen koltuğunda oturan Besson, performanstaki duygu yoğunluğundan oldukça etkileniyor ve rolü gönül rahatlığıyla Natalie Portman'a veriyor.

Luc Besson, Lon'un ilk tohumlarını bir önceki filmi La Femme Nikita üzerinde çalışırken atıyor. La Femme Nikita'da Victor the Cleaner karakterine Jean Reno hayat veriyor ve Nikita'nın eline yüzüne bulaştırdığı görevin ardından geriye kalanlarla uğraşmak zorunda kalıyor. Karakterin yeterince ön plana çıkarılmadığını dűřnen Besson, Victor "the Cleaner"a odaklanan bir hikaye yaratmaya karar veriyor. Öyle ki, iki filmde yer alan karakterlerin giyimi kuşamı bile aynı diyebiliriz. Hatta Lon'un çalışırken kullandığı isim de The Cleaner. Daha da ilgini, The Professional'ın fragmanında kullanılan müzik, La Femme Nikita'nın açılış jeneriğinden.Lon ve Mathilda'nın konakladığı The Chelsea Hotel, vakti zamanında birçok sanatçının uğrak yeriymiş. Bob Dylan'dan Charles Bukowski'ye, Uma Thurman'dan Leonard Cohen'e birçok ünlü isim bu otelde konaklamış. Ancak, tüm bunlardan daha önemlisi Arthur C. Clarke 2001: A Space Odyssey'i Chelsea Hotel'de yazmış.

Luc Besson Léon karakterini oluştururken aklında daima Jean Reno varmış. Fakat filmin DVD ekstralarında belirtilene göre Mel Gibson ve Keanu Reeves da Léon karakterini oynamak için girişimlerde bulunmuş. Keanu Reeves aynı yıl içerisinde Speed filminde oynayarak kariyerine önemi bir ivme kazandırmıştı.

Gary Oldman'ın filmdeki efsane olmuş diğer bir sahnesi ise "herkesi!!!" diye bağırdığı gerilimli sekanstır. Bu sahnede de doğaçlama yeteneklerini konuşturan Oldman, "herkesi" diye bağırmasının tek nedeninin yönetmen Luc Besson'u güldürmek istemesi olduğunu söylemiştir. Luc Besson sonradan bu ikonik sahneyi filme eklemeye karar vermiş. Gary Oldman günümüzde bile sokakta karşılaştığı insanların kendisine bu sahneyi hatırlattıklarını söylüyor.

Mathilda ve Léon otelde check-in yaptırırken isimlerini MacGuffin olarak kayıt ettiriyorlar. Sinefillerin kolaylıkla fark edeceği üzere MacGuffin, Alfred Hitchcock'un filmlerinde kullandığı bir sinema tekniğidir. Başka herhangi bir anlamı olmayan MacGuffin aracılığıyla Luc Besson, Alfred Hitchcock'a saygı duruşunda bulunmuştur.

Natalie Portman'ın ailesi en başından beri Mathilda karakterini benimseyemiyor; özellikle sigara içilen sahnelerden dolayı. Bu sebeple Portman'ın ailesi Besson ile sıkı kuralları olan bir kontrat üzerinden anlaşmaya varıyor: Filmde yalnızca beş sahnede sigara yer alabilir, Portman kesinlikle sigara içerken görüntülenmeyecek ve Mathilda, film süresince sigarayı bırakmak için uğraş verecek. Filmin çekimleri süresince tüm bu talimatlara bağlı kalınıyor; zira 11 yaşındaki biri için çizilen karakter portresi oldukça karmaşık. Léon'un hikayesi düşünülünce, Mathilda yalnızca parçalanmış bir aile ve şiddetle uğraşmakla kalmıyor aynı zamanda istemediği bir cinselleştirmeye maruz kalmasına sebep oluyor. Öyle ki, filmin orijinal senaryosunda Mathilda duştayken Léon yanlışlıkla banyoya giriyor. Ancak tahmin edebileceğiniz üzere, Portman'ın ailesi bu sahneden hiç memnun olmuyor ve kızları için hazırlanan kontrata uyulması konusunda ne kadar ciddi olduklarını bir kez daha ortaya koyuyor.

Benny'i canlandıran Keith A. Glascoe, filmde kısa bir süre sonra itfaiyeci olmaya karar veriyor. Bu durumun üzücü yanı ise itfaiyecilik yapan Glascoe, 11 Eylül saldırıları sırasında Dünya Ticaret Merkezi'nde hayatını kaybediyor. Senaryonun orijinal versiyonunda Mathilda ve Léon arasındaki sevgi çok daha ciddi boyutlarda yaşanıyormuş. Luc Besson çekim aşamasında ikili arasındaki aşkı hafifleterek senaryodan bu sahnelerin birçoğunu çıkartıyor (Bu noktada Portman'ın ailesinin baskısının da etkili olduğu konuşuluyor). Fakat, Besson'un filmde çıkardıkları sadece senaryoyla sınırlı değil; Mathilda ile Léon arasında ciddi bir cinsel çekim barındıran sahneler filmin ABD gösteriminin ardından silinmiş. Bu sahnelere daha sonra filmin özel içerikler barındıran DVD versiyonlarında yer verilmiştir. Bu maddeden yola çıkacak olursak, film üzerine üretilen ve Mathilda ile Léon'un ilişkisini irdeleyen teorilerde ikili arasındaki aşkın çok da masumane olmadığını söyleyebiliriz. En azından Besson, baskılara karşı direnmeyi tercih etseydi bugün bambaşka bir Léon: The Professional filminden bahsediyor olabilirdik.

Stansfield, adamlarını toplayarak 12'de Léon'un bulunduğu apartmanı basacağını söylüyor. Stansfield'in apartmanı basacağı sırada Léon'un dairesinde bir saat 11.58'i gösterir ve bir sonraki sekans tam iki dakika sürer ve Stansfield baskını gerçekleştirir. Bu sahneyle Besson, Stansfield'in ne kadar dakik olduğunu göstermeye çalıştığının altını çiziyor.

Léon'un ardından Mathilda'nın yolculuğuna odaklanan bir devam filminin senaryosunun hemen yazıldığı söylene de Luc Besson'un açıklamaları bunun aksini gösteriyor. "Ne kadar çok insanın bana Leon'un bir devam filmi olup olmayacağını sorduğuna inanamazsınız" diyor Besson ve ekliyor: "Her gittiğim yerde soruyorlar. Eğer beni motive eden şey para olsaydı, çok uzun zaman önce böyle bir film çekerdim. Ama içinden gelmiyor." Yönetmen koltuğuna oturduğu filmlerde parayı her daim ikinci planda tutan Besson sözlerine şöyle devam ediyor: "Natalie artık yaşlandı, anne oldu. Artık çok geç. Eğer yarın bir devam filmi için aklıma bir fikir gelse, elbette çekerim. Ama yeteri kadar kuvvetli bir fikir bulamadım henüz. Para için devam filmleri yapmak istemiyorum, layık olduğu için yapmak istiyorum. Yapacağım filmin ya aynı derecede iyi olmasını, ya da orijinalinden daha iyi olmasını istiyorum." Bütün bu açıklamalar doğrultusunda Léon'un devam filmini beklemek manasız olurdu. Nitekim Transporter 3'nin yönetmeni Olivier Megaton'un ismi, Besson'un halihazırda yazdığı söylenen devam filmini yönetmesi için geçiyordu. Ancak Besson'un kendi yapım şirketini kurmak adına Léon'un tüm haklarına sahip olan Gaumont Film Company ile olan bağını tamamen koparması da Megaton'a göre bu projenin hayata geçememesindeki engellerden bir diğeri.

